

IX WIOSENNA SZKOŁA BIOETYKI

ETYKA BADAŃ NAUKOWYCH z udziałem człowieka

1-3 lipca 2025
Jabłonna

www.cbb.uw.edu.pl
www.bioetyka.pan.pl

bioetyka@uw.edu.pl

Jaka jest tematyka tegorocznej Wiosennej Szkoły Bioetyki?

W październiku 2024 r. Światowe Stowarzyszenie Lekarzy (*World Medical Association*, WMA) przyjęło (kolejną) rewizję Deklaracji Helsińskiej, uchwalonej sześćdziesiąt lat wcześniej w 1964 r. Deklaracja jest najważniejszym globalnym standardem etycznym dotyczącym prowadzenia badań medycznych z udziałem człowieka. Choć powstała w gronie lekarzy i dla lekarzy, adresowana jest dziś do wszystkich badaczy prowadzących badania na człowieku, danych osobowych lub materiale biologicznym ludzkiego pochodzenia.

Nowelizacja Deklaracji Helsińskiej stanowi doskonałą okazję do dyskusji na temat starych i nowych wyzwań etycznych, a także prawnych i społeczno-kulturowych, jakie rodzi praktyka prowadzenia badań z udziałem ludzi. IX WIOSENNA SZKOŁA BIOETYKI poświęcona będzie analizie tych wyzwań oraz nowych trendów normatywno-regulacyjnych w etyce badań naukowych.

Uczestnicy Szkoły będą mieli szansę wziąć udział w wykładach, warsztatach i dyskusjach poświęconych następującym zagadnieniom:

- Historia i ewolucja etyki badań naukowych z udziałem człowieka.
- Podstawowe zasady i warunki prowadzenia badań naukowych z udziałem człowieka.
- Etyczne standardy i wyzwania związane z prowadzeniem badań naukowych z udziałem osób, grup i społeczności szczególnie narażonych na pokrzywdzenie (*vulnerable*), w tym dzieci oraz mieszkańców krajów o niskim i średnim dochodzie.
- Etyka wynagradzania uczestników badań naukowych.
- Etyczne założenia "One Health" jako nowego paradygmatu w badaniach z zakresu zdrowia.
- Etyczne wyzwania związane z wykorzystywaniem Big Data i AI w badaniach naukowych.
- Etyczne wyzwania związane z prowadzeniem badań społecznych z udziałem ludzi.

Czego mogę się nauczyć, biorąc udział w Szkole?

Dzięki wykładom, warsztatom i dyskusjom z czołowymi polskimi bioetykami, w tym członkami Komitetu Bioetyki przy Prezydium PAN oraz wykładowcami jedynych w Polsce studiów magisterskich na kierunku [BIOETYKA](#), lepiej zrozumiesz

- Genezę, ewolucję i naturę etyki badań naukowych z udziałem człowieka.
- Współczesne problemy i wyzwania etyki badań naukowych.
- Zasady etycznego prowadzenia badań z udziałem człowieka w naukach biomedycznych i społecznych.
- Standardy ochrony uczestników badań naukowych, w tym osób, grup i społeczności szczególnie narażonych na pokrzywdzenie (*vulnerable*).
- Zasady etycznego prowadzenia badań z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi i technologia (Big Data, AI) oraz modeli pozaludzkich.
- Podejścia badawcze obejmujące troskę o dobrostan ludzi, zwierząt i środowiska naturalnego.

Co jeszcze mogę zyskać, biorąc udział w Szkole?

- Zdobędziesz nową wiedzę i umiejętności.
- Poznasz wielu mądrych i ciekawych ludzi.
- Nawiążesz inspirujące znajomości i przyjaźnie.
- Spędzisz niezapomniane trzy dni w Pałacu w Jabłonie.
- Otrzymasz certyfikat udziału.

Jak wygląda ramowy program Szkoły?

Wiosenna Szkoła Bioetyki obejmuje 20 godzin zajęć dydaktycznych. Zajęcia rozpoczynają się w **wtorek (1 lipca) o godz. 14.00**, a kończą w **czwartek (3 lipca) ok. godz. 16.00**.

UWAGA: Poniżej zamieszczany program może ulec jeszcze drobnym zmianom!

Wtorek, 1 lipca

14.00-14.30	Wprowadzenie do kursu. <i>Prezentacja uczestników</i>	dr Joanna Różyńska (CBB WF UW, KB PAN)
14.30-16.00	Wykład i dyskusja: Ciało ludzkie jako obiekt badań – historia nadużyć	dr Anna Alichniewicz (Uniwersytet Medyczny w Łodzi, KB PAN)
16.00-16.30	<i>Przerwa</i>	
16.30-18.00	Wykład i dyskusja: Autonomia i podatność na skrzywdzenia (<i>vulnerability</i>)	prof. dr hab. Paweł Łuków (CBB WF UW, KB PAN)
18.15	<i>Kolacja</i>	

Środa, 2 lipca

09.30-11.00	Wykład i dyskusja: Zgoda i przyzwolenie (<i>assent</i>) na udział w badaniu naukowym – aspekty prawne	dr hab. Maria Boratyńska, prof. UW (WPIA UW, KB PAN)
11.00-11.30	<i>Przerwa</i>	
11.30-13.00	Wykład i dyskusja: Ryzyko badania a praktyk wynagradzania uczestników	dr Joanna Różyńska (CBB WF UW, KB PAN)
13.00-14.00	<i>Przerwa obiadowa</i>	
14.00-16.00	Warsztaty: Sprawiedliwość w badaniach w krajach o niskim i średnim dochodzie (LMICs)	dr Katarzyna Bielińska & dr Joanna Różyńska (CBB WF UW, KB PAN)
16.00-16.30	<i>Przerwa</i>	
16.30-18.00	Wykład i dyskusja: Etyka prowadzeniem badań w naukach społecznych	Jakub Zawila-Niedźwiecki (CBB WF UW)
18.15	<i>Kolacja</i>	

Czwartek, 3 lipca

09.30-11.00	Wykład i dyskusja: Podejście „One Health” a cele zrównoważonego rozwoju	dr Katarzyna Bielińska (CBB WF UW)
11.00-11.30	<i>Przerwa</i>	
11.30-13.00	Wykład i dyskusja: Etyka badań na modelach pozaludzkich	dr Joanna Andrusiewicz (UM w Łodzi, CBB UW)
13.00-14.00	<i>Przerwa obiadowa</i>	
14.00-16.00	Warsztat: Etyka wykorzystywania Big Data i AI w badaniach naukowych	dr Emilia Kaczmarek (CBB WF UW)
16.00-16.10	<i>Zakończenie Szkoły</i>	

Kim są wykładowcy Szkoły?

Wśród wykładowców Szkoły są przedstawiciele Komitetu Bioetyki PAN, doświadczeni i młodzi badacze Centrum Bioetyki i Bioprawa WF UW oraz wykładowcy jedynych w Polsce studiów magisterskich na kierunku [BIOETYKA](#). W kolejność wykładów:

Dr JOANNA RÓŻYŃSKA

Kierowniczka studiów II stopnia na kierunku BIOETYKA
 Badaczka Centrum Bioetyki i Bioprawa, Wydział Filozofii UW
 Przewodnicząca Komitetu Bioetyki PAN
 Wice-Przewodnicząca UNESCO International Bioethics Committee
 Członkini WHO Research Ethics Review Committee
 Członkini Krajowej Rady Transplantacyjnej, i in.

Dr ANNA ALICHNIEWICZ

Filozofka, fenomenolożka (także po studiach medycznych)
 Kierowniczka Katedry Nauk Humanistycznych oraz Zakładu Bioetyki
 na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi
 Członkini Zarządu Polskiego Towarzystwa Fenomenologicznego

Prof. dr hab. PAWEŁ ŁUKÓW

Dziekan Wydziału Filozofii UW
 Kierownik Centrum Bioetyki i Bioprawa, Wydział Filozofii UW
 Członek *European Group on Ethics in Science and New Technologies* (EGE) Komisji Europejskiej
 Przewodniczący Komitetu Etyki w Nauce PAN; Członek Krajowej Rady Transplantacyjnej, Naczelnej
 Komisji Bioetycznej ds. Badań Klinicznych, Komitetu Bioetyki PAN, i in.

Dr hab. MARIA BORATYŃSKA, prof. UW

Prawniczka (także po studiach polonistycznych)
 Profesor Wydział Prawa i Administracji UW
 Profesor Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
 Redaktorka naczelną „Przeglądu Prawa Medycznego”
 Członkini Komitetu Bioetyki PAN

Dr KATARZYNA BIELIŃSKA

Filozofka i politolożka
 Badaczka Centrum Bioetyki i Bioprawa WF UW
 Członkini Zespołu Rectorskiego ds. ekologii i kryzysu klimatycznego UW
 Przewodnicząca Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Filozoficznego
 Wykładowca na studiach II st. z BIOETYKI

JAKUB ZAWIŁA-NIEDŹWIECKI

Filozof, bioetyk (z dyplomem MBA)
 Badaczka Centrum Bioetyki i Bioprawa WF UW
 Sekretarza tech. Komitetu Etyki w Nauce PAN
 Wykładowca na studiach II st. z BIOETYKI

Dr JOANNA ANDRUSIEWICZ

Bioetyczka i menadżer nauki
 Adiunkt w Zakładzie Bioetyki na Uniwersytecie Medycznym w Łodzi
 Współpracowniczka Centrum Bioetyki i Bioprawa WF UW
 Członkini Krajowej Komisji Etycznej do Spraw Doświadczeń na Zwierzętach
 Wykładowczyni na studiach II st. z BIOETYKI

Dr EMILIA KACZMAREK

Filozofka (z doświadczeniem dziennikarskim)
 Badaczka Centrum Bioetyki i Bioprawa WF UW
 Wykładowczyni na studiach II st. z BIOETYKI

Kto może być uczestnikiem Szkoły?

Do udziału w Wiosennej Szkole Bioetyki zapraszamy

- studentów studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich, oraz
- młodych naukowców, czyli osoby prowadzące działalność naukową, które: (a) są doktorantami lub nauczycielami akademickimi – i nie posiadają stopnia doktora albo (b) posiadają stopień doktora, od uzyskania którego nie upłynęło 7 lat, i jest zatrudniona w uczelni, instytucie badawczym, lub innym podmiocie prowadzącym głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły.

Kierunek studiów nie ma znaczenia. Liczy się zainteresowanie tematyką Szkoły oraz gotowość do aktywnego udziału w zajęciach.

Czy udział w Szkole jest odpłatny?

Udział w szkole jest całkowicie bezpłatny!

Organizatorzy pokrywają:

- koszty zakwaterowania w Pałacu w Jabłonnej (2 noclegi w pokojach dwuosobowych w terminie od dnia 1.07.2025 do 3.07.2025 r.);
- koszty wyżywienia w restauracji w Pałacu w Jabłonnej (2 śniadania, 2 obiady, 2 kolacje) oraz poczęstunku w trakcie przerw podczas zajęć;
- koszty udziału we wszystkich zajęciach (wykładach, warsztatach, dyskusjach)
- koszty materiałów szkoleniowych.

UWAGA: Organizatorzy nie pokrywają kosztów przejazdu uczestników do i z miejsca organizacji Szkoły. Ale, dojazd do Jabłonnej jest prosty. Pałac znajduje się zaledwie 20 km od centrum Warszawy, na trasie autobusów podmiejskich. Bliżej zob. <http://www.jablonna.pl/> albo <http://www.palacjablonna.pl/dojazd>

W jaki sposób mogę zgłosić chęć udziału w Szkole?

Liczba uczestników Szkoły jest ograniczona. Do udziału w zajęciach zaprosimy ok. 20 studentów i młodych naukowców. Nabór uczestników odbywa się w drodze konkursu. **Jeśli chcesz wziąć udział w Wiosennej Szkole Bioetyki, wypełnij [aplikację](#) do końca dnia 15 czerwca 2025 roku.**

Link do aplikacji <https://forms.gle/m7QVTTVPSUJLoPKX6>

Link dostępny jest także na stronach: www.cbb.uw.edu.pl oraz www.bioetyka.pan.pl

Informacja o wynikach rekrutacji zostanie przesłana mailowo do dnia 20 czerwca 2025 roku.

Do kogo mogę się zwrócić z pytaniami?

Jeśli masz jakieś pytania lub wątpliwości, napisz lub zadzwoń do nas. Chętnie udzielimy Ci wszelkich wyjaśnień i pomocy.

Kontakt: bioetyka@uw.edu.pl

Główny organizator: dr Joanna Różyńska, j.rozynska@uw.edu.pl, +48 606 688 182

MAGISTERIUM Z BIOETYKI NA UW!

Od 12 lat Wydział Filozofii UW prowadzi jedyne w Polsce
2-letnie dzienne studia magisterskie na kierunku BIOETYKA. Szczegóły na stronie:

PRZEDMIOTY OBOWIĄZKOWE DLA WSZYSTKICH

Języki i metody bioetyki	METODY ETYKI Etyka normatywna, etyka praktyczna, metaetyka, filozofii osoby, filozofia działania	SPOŁECZEŃSTWO, KULTURA I ZDROWIE + Projekt z bioetyki empirycznej Socjologia medycyny, antropologia medycyny, metodologii nauk społecznych	PRAWO MEDYCZNE I OCHRONY ZDROWIA Prawo medycznego, prawo ochrony zdrowia oraz administracja ochrony zdrowia
	WSTĘP DO BIOETYKI Historia i natura bioetyki, podstawowe pojęcia i problemy bioetyczne	ETYKA WOBEC INNOWACJI TECHNOLOGICZNYCH Etyki wobec inżynierii genetycznej, neurotechnologii, nanoinżynierii, biologii syntetycznej, robotyki, AI, etc.	
Podstawowe obszary i problemy bioetyki	ETYKA KLINICZNA 	ETYKA BADAŃ NAUKOWYCH 	ETYKA GLOBALNA I ŚRODOWISKOWA

PRZEDMIOTY PROWADZĄCE DO SPECJALIZACJI (TEMATYKĘ WYBIERA STUDENT/KA)

Specjalizacja bioetyczna – TWÓJ WYBÓR	SEMINARIA BIOETYCZNE Z dowolnie wybranych seminariów, w tym co najmniej dwa w języku angielskim. Lista seminariów obejmuje: <u>SEMINARIA STAŁE [PL/EN]</u> Etyka prokreacyjna Etyka końca życia Biopolityka Etyka i zwierzęta pozaludzkie <u>SEMINARIA AUTORSKIE [PL/EN]</u> Tematyka odmienna w każdym roku akademickim.	PRAKTYKI BIOETYCZNE Praktyka 90 godz. Obejmuje: <u>Wizyty studyjne</u> w wybranych podmiotach leczniczych, jednostkach badawczych lub podmiotach administracji na rzecz zdrowia <u>Praktyki stacjonarne</u> (80 godz.) w wybranym przez studenta podmiocie, którego działalność stanowi przedmiot zainteresowania bioetyki.	PRACA MAGISTERSKA Temat i metody wybiera student/ka!
---------------------------------------	--	--	--